

Agencija za znanost i visoko obrazovanje

**NAČELA I KRITERIJI REAKREDITACIJE POSLIJEDIPLOMSKIH SVEUČILIŠNIH STUDIJA U
REPUBLICI HRVATSKOJ**

Prosinac, 2015. godine

NAČELA I KRITERIJI REAKREDITACIJE POSLIJEDIPLOMSKIH SVEUČILIŠNIH STUDIJA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Klasa: 602-04/14-04/0019

Urbroj: 355-02-04-15-0005

Zagreb, 15. prosinca 2015. godine

Sadržaj

I. SVRHA, CILJEVI I OSNOVNA NAČELA REAKREDITACIJE	3
II. POSTUPAK REAKREDITACIJE	5
III. OKVIR ZA VREDNOVANJE KVALITETE DOKTORSKIH STUDIJA AGENCIJE ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE.....	6
IV. KRITERIJI ZA OCJENU KVALITETE I OBJAŠNJENJA	8
V. TABLICE I METODOLOGIJA VREDNOVANJA.....	17

I. SVRHA, CILJEVI I OSNOVNA NAČELA REAKREDITACIJE

Izješća stručnih povjerenstva u vanjskim vrednovanjima koje je Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) provela od 2010. do 2014. godine navode niz problema u vezi s provedbom doktorske izobrazbe u Republici Hrvatskoj. Stoga je AZVO 2013. godine proveo tematsko vrednovanje doktorskih studija. Izješće o tematskom vrednovanju doktorskih studija dostupno je na stranicama AZVO-a. Tematsko vrednovanje doktorskih studija potvrdilo je postojanje određenih problema dijelom uočenih i tijekom procesa reakreditacije te predložilo temeljitu reformu doktorskih studija u Republici Hrvatskoj.

Republika Hrvatska 2013. godine usvojila je Zakon o Hrvatskome kvalifikacijskom okviru (HKO) s ciljem unaprjeđivanja kvalitete obrazovanja u Hrvatskoj te povezivanja sustava hrvatskih kvalifikacija s europskim. Prema Zakonu, doktorsko obrazovanje predstavlja najvišu moguću razinu HKO-a, 8.2, koja se stječe „poslijediplomskim sveučilišnim (doktorskim) studijem ili obranom dokorskog rada izvan studija“. Opisnice su ishoda učenja za tu razinu:

- znanja (kreiranje i vrednovanje novih činjenica, pojmova, postupaka, principa i teorija u području znanstvenih istraživanja što dovodi do pomicanja granica poznatoga);
- spoznajne vještine (korištenje naprednih, složenih, originalnih, visokospecijaliziranih znanja, vještina, aktivnosti i postupaka potrebnih za razvijanje novih znanja i novih metoda te za integriranje različitih područja);
- psihomotoričke vještine (stvaranje, vrednovanje i izvođenje novih predloženih specijaliziranih radnji i novih metoda, instrumenata, alata i materijala);
- socijalne vještine (stvaranje i provedba novih društvenih i civilizacijski prihvatljivih oblika komunikacije i procesa suradnje u interakciji s pojedincima i skupinama različitih opredjeljenja i različita kulturnog i etničkog podrijetla);
- samostalnost (izražavanje osobnoga profesionalnog i etičkog autoriteta, upravljanje znanstveno-istraživačkim aktivnostima te predanost razvoju novih ideja i/ili procesa);
- odgovornost (preuzimanje etičke i društvene odgovornosti za uspješnost provođenja istraživanja, za društvenu korisnost rezultata istraživanja te za moguće društvene posljedice).

RAZINA	ZNAJANJE	VJEŠTINE			SAMOSTALNOST	ODGOVORNOST
		Spoznajne vještine	Psihomotoričke vještine	Socijalne vještine		
8	Kreiranje i vrednovanje novih činjenica, pojmova, postupaka, principa i teorija u području znanstvenih istraživanja što dovodi do pomicanja granica poznatoga.	Korištenje naprednih, složenih, originalnih, visokospecijaliziranih znanja, vještina, aktivnosti i postupaka potrebnih za razvijanje novih znanja i novih metoda te za integriranje različitih područja.	Stvaranje, vrednovanje i izvođenje novih predloženih specijaliziranih radnji i novih metoda, instrumenata, alata i materijala.	Stvaranje i provedba novih društvenih i civilizacijski prihvatljivih oblika komunikacije i procesa suradnje u interakciji s pojedincima i skupinama različitih opredjeljenja i različitog kulturnog i etničkog podrijetla.	Izražavanje osobnoga profesionalnog i etičkog autoriteta, upravljanje znanstveno-istraživačkim aktivnostima te predanost razvoju novih ideja i/ili procesa.	Preuzimanje etičke i društvene odgovornosti za uspješnost provođenja istraživanja, za društvenu korisnost rezultata istraživanja te za moguće društvene posljedice.

Ulazak u HKO je dobrovoljan, a intencija je zakonodavca da on posluži kao „reformski“ okvir, odnosno pretpostavlja se da dio studijskih programa trenutačno nije u mogućnosti ostvariti ishode učenja potrebne razine te prije ulaska u HKO treba proći zasebno vrednovanje.

Cilj Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske usvojene 2014. godine, provedba je Salcburških načela Europske udruge sveučilišta (EUA-e) nizom mjera poput „osnovati međunarodne združene doktorske studije i nacionalne doktorske studije s najmanje 80 % istraživačke sastavnice na temeljima postojećih kvalitetnih doktorskih studija“ (mjera 2.5) te „zajednička mentorstva“ (mjera 3.1). Nadalje, Strategija u cilju 2 („Međunarodno kompetitivna javna sveučilišta i javni znanstveni instituti u hrvatskome visokoobrazovnom i istraživačkom prostoru koji stvaraju novu znanstvenu, društvenu, kulturnu i gospodarsku vrijednost“) predlaže određena unaprjeđenja kvalitete u sustavu znanosti i visokog obrazovanja, poput načina izbora u zvanja te dodjele projekata, ali i suradnje s gospodarstvom, uz znatno povećanje dostupnih sredstava kao preduvjeta poboljšanju kvalitete svih razina visokog obrazovanja pa tako i doktorskih studija. Predviđena je i promjena u financiranju studija, ne samo na razini sustava nego i pojedinaca uz veću dostupnost stipendija te potpora za akademsku mobilnost, uključujući i doktorsku razinu obrazovanja.

Kad je riječ o doktorskim studijima u Republici Hrvatskoj, nalazi tematskog vrednovanja doktorskih studija, zahtjevi budućeg ulaska programa u HKO te strateški ciljevi pokazuju potrebu da se:

- osigura da svi doktorski studiji budu usklađeni s relevantnim zakonskim propisima;
- broj upisanih doktorskih studenata uskladi s raspoloživim kapacitetima visokih učilišta, prvenstveno kad je riječ o broju kvalificiranih mentora te tekućih istraživačkih projekata;
- osigura cjelovito provođenje osiguravanja kvalitete doktorskih studija usklađeno s Europskim standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokoga obrazovanja i preporukama Europske udruge sveučilišta;
- osigura da svi doktorandi u Republici Hrvatskoj imaju mogućnost završiti studij u predviđenom roku i pritom steći ishode učenja na 8.2. razini HKO-a.

Ove četiri međusobno povezane svrhe mogu se pretočiti u četiri cilja reakreditacije doktorskih studija:

1. osigurati dopusnicu samo onim doktorskim studijima koji zadovoljavaju postojeće zakonske preduvjete;
2. pružiti visokim učilištima uvid u stanje osiguravanja kvalitete doktorskih studija i opće pokazatelje uspješnosti provedbe (usklađenost kapaciteta s brojem i zanimanjem studenata, stopa prolaznosti, zapošljivost, mobilnost) te dati prijedloge i rokove za poboljšanja;
3. provjeriti raspoložu li visoka učilišta kapacitetima koji osiguravaju stjecanje ishoda učenja zadovoljavajuće razine HKO-a te dati prijedloge i rokove za poboljšanja;
4. identificirati doktorske studije visoke razine kvalitete.

U provedbi reakreditacije dokorskog studija AZVO će se voditi sljedećim načelima:

- participativno donošenje kriterija kvalitete
- jednakost visokih učilišta u vrednovanju
- neovisnost i objektivnost postupka (povjerenstava i izvješća)
- zaštita podataka i javnost izvješća
- međunarodni standardi i kriteriji.

PARTICIPATIVNO DONOŠENJE KRITERIJA KVALITETE

Tijekom 2015. godine u sklopu savjetovanja s dionicima u postupku donošenja kriterija kvalitete doktorskih studija, AZVO je pozvao dionike u sustavu visokog obrazovanja i znanosti da imenuju svoje predstavnike u radnu skupinu za predlaganje kriterija po kojima će se vrednovati doktorski studiji. Sva su javna sveučilišta za radnu skupinu predložila svoje predstavnike, u pravilu prorektore zadužene za znanost i druge predstavnike sveučilišta zadužene za kvalitetu doktorskih studija, a u radnoj skupini sudjelovali su još i predstavnici javnih znanstvenih instituta, udruge doktoranada i mladih znanstvenika (MLAZ), kao i predstavnici Akreditacijskog savjeta AZVO-a. U sklopu savjetovanja s dionicima i javnosti provedena je i dvotjedna ravna rasprava, a svi prilozi pristigli u raspravi raspravljani su na radnoj skupini te ukoliko su prihvaćeni, uključeni su u dokument. Radna je skupina usuglasila konačan nacrt ovoga dokumenta te svoj

prijedlog uputila AZVO-u. Akreditacijski je savjet kao savjetodavno i stručno tijelo AZVO-a na svojoj 69. sjednici dokument usvojio.

II. POSTUPAK REAKREDITACIJE

AZVO, u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09) i Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskih programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/10) provodi reakreditaciju visokih učilišta, odnosno njihovih studijskih programa. U ovom postupku riječ je o reakreditaciji dijela djelatnosti visokih učilišta. AZVO provodi reakreditaciju prema godišnjem planu, a može se provesti i na zahtjev ministra ili na prijedlog visokog učilišta. Na reakreditaciju doktorskih studija na odgovarajući se način primjenjuje dokument [Postupak reakreditacije visokih učilišta](#). Postupak reakreditacije doktorskih studija obuhvaća sljedeće faze:

U postupku reakreditacije doktorskih studija vodit će se računa o prijašnjim postupcima vanjskog vrednovanja, a posebice o ishodima i preporukama za poboljšanje kvalitete u postupcima reakreditacije visokih učilišta provedenih od 2011. do 2015. godine te će se preporuke koje se tiču ovog dijela djelatnosti visokog učilišta uskladiti.

III. OKVIR ZA VREDNOVANJE KVALITETE DOKTORSKIH STUDIJA AGENCIJE ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE

Cilj je postupka reakreditacije doktorskih studija prvenstveno osigurati da visokoobrazovne kvalifikacije uz naslov doktora i doktorice znanosti odražavaju kvalitetne studijske programe, međunarodno usporedive i usklađene s minimalnim zakonskim uvjetima. AZVO tim postupkom osigurava prag kvalitete doktorskih programa odnosno njegovih kvalifikacija na nacionalnoj i međunarodnoj razini. To podrazumijeva postupak provjere minimalnih uvjeta propisanih zakonom kao i vanjsko neovisno vrednovanje kvalitete prema kriterijima za ocjenu kvalitete. Minimalni zakonski uvjeti nadopunjeni su dodatnim, odnosno preporučenim uvjetima Akreditacijskog savjeta AZVO-a, uz konzultacije s javnim sveučilištima, kako bi se zakonodavni okvir dodatno pojasnio ili nadopunio.

Propisani minimalni zakonski i podzakonski uvjeti

1. Kako bi izvodilo doktorski studij, svako visoko učilište (dalje u tekstu: VU) treba biti upisano u Upisnik znanstvenih organizacija u znanstvenom području izvođenja studijskog programa i imati pozitivan ishod reakreditacije (dopusnicu) za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje.
2. VU (ili visoka učilišta u združenim i zajedničkim programima) treba imati „vertikalnu“ studijskih programa (izvoditi preddiplomske i diplomske sveučilišne studijske programe) koji vode do doktorskog studija u istom području i polju ili poljima (u slučaju interdisciplinarnih studija) te zaposlen potreban broj nastavnika* kako je definirano člankom 6 Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/2010), odnosno potreban broj znanstvenika* kako je definirano člankom 7. Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice (NN 83/2010).
3. U skladu s Pravilnikom (NN 24/2010) barem 50 % nastave izražene norma satima moraju izvoditi nastavnici VU-a (nastavnici u punom radnom odnosu i izabrani u znanstveno-nastavna zvanja).
4. Omjer nastavnika i studenata na čitavom VU-u treba biti u skladu s Pravilnikom (NN 24/2010), odnosno ispod 1 : 30.
5. Prema čl. 83. st. 12. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 139/13) visoko učilište, kada to ne proturječi Zakonu o zaštiti autorskih prava, doktorske disertacije trajno objavljuje na javnoj mrežnoj bazi doktorskih disertacija Nacionalne i sveučilišne knjižnice te osigurava da se i jedan otisnuti primjerak doktorske disertacije dostavi Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici.
6. VU treba, prema čl. 82., st. 3. i 4. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 139/13), osigurati postupak oduzimanja akademskoga stupnja („ako se utvrdi da je stečen protivno propisanim uvjetima za njegovo stjecanje, grubim kršenjem pravila studija ili na temelju doktorskog rada koji je plagijat ili krivotvorina“) u skladu s odgovarajućim aktima („u skladu s odredbama statuta ili drugoga općeg akta visokog učilišta na kojem je stečeno akademsko ili stručno zvanje ili stupanj“).

Dodatni/preporučeni uvjeti Akreditacijskog savjeta AZVO-a za izdavanje pozitivnog mišljenja

1. VU (ili visoka učilišta u zajedničkim programima) ima barem pet nastavnika izabranih u znanstveno-nastavna zvanja u polju ili poljima relevantnim za izvođenje studija uključenih u izvođenje doktorskog studija.
2. VU treba imati u postupku posljednje reakreditacije standard Znanstvena i stručna djelatnost (odnosno Umjetnička djelatnost za umjetnička visoka učilišta) ocijenjen najmanje „djelomično provedeno“ (3).
3. VU treba imati program doktorskog studija usklađen sa strateškim programom znanstvenog istraživanja.
4. Omjer mentora* i doktoranada na visokom učilištu nije veći od 1:3.
5. Uvjeti za mentora:
 - a) doktor znanosti, izabran u znanstveno zvanje, zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnome radnom mjestu i/ili ima barem dvije godine istraživačkog iskustva nakon obrane doktorata;
 - b) aktivan znanstvenik u znanstvenom području doktorskog studija, što dokazuje time da je u posljednjih pet godina objavljivao znanstvene radove, sudjelovao na međunarodnim znanstvenim skupovima i/ili sudjelovao u projektima (dokazuje tablicom 2. Mentori i doktorandi);

- c) potvrđuje izvedivost okvirnog plana istraživanja pri upisu doktoranda (ili pri prijavi teme);
 - d) osigurava potrebne uvjete (uključujući financijsku podršku) za provedbu znanstvenih istraživanja doktoranada (sukladno okvirnom planu istraživanja doktoranda) bilo kao voditelj, suvoditelj ili suradnik znanstvenog projekta ili na druge načine;
 - e) prije preuzimanja prvoga samostalnog mentorstva mentor je prošao neku vrstu osposobljavanja (komentorstvo, radionice ili dr.);
 - f) ima pozitivno mišljenje visokog učilišta o svome mentorskom radu.
6. Uvjeti za kvalifikacije nastavnika na doktorskom studiju:
 - a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnome radnom mjestu;
 - b) mora biti aktivan znanstvenik, prepoznat u polju relevantnom za predmet koji predaje (što dokazuje tablicom 1. Nastavnici).
 7. Mentor u pravilu ne sudjeluje u povjerenstvu za ocjenu teme, ocjenu i obranu dokorskog rada.
 8. Doktorandima su programom osigurane barem tri godine individualnoga/samostalnoga istraživačkog rada (paralelno, individualno, unutar ili izvan nastave), a pod samostalnim se istraživačkim radom podrazumijeva pisanje disertacije, pisanje radova, međunarodne konferencije, terenski rad, nastava u svrhu istraživanja i dr.
 9. U slučaju združenih, zajedničkih studija te doktorskih škola (na sveučilišnoj razini) preporučuje se da:
 - a) VU ima suradničke institucije s kojima izvodi program (združeni ili zajednički), a suradnja je potkrijepljena odgovarajućim ugovorima;
 - b) u slučaju združenih studija VU izvodi međunarodno prepoznatljiv program dokorskoga studija u suradnji s akreditiranim visokim učilištima iz inozemstva;
 - c) VU izvodi program na doktorskoj školi na način koji udovoljava svim propisanim uvjetima (ako se radi o zajedničkom studiju, suradnja je potkrijepljena odgovarajućim ugovorima, a institucija/odjel ili više njih koji sudjeluju u izvođenju osiguravaju kvalitetnu koordinaciju i podršku doktorandima);
 - d) pokrivenost je nastave nastavnicima svih izvođača barem 80 %.

* Imenice u muškom rodu, korištene u ovom tekstu, kao što su doktorand, mentor, komentor, nastavnik i dr. odnose se na osobe ženskog i muškog roda i nemaju diskriminirajuće značenje.

IV. KRITERIJI ZA OCJENU KVALITETE DOKTORSKOG STUDIJA I OBJAŠNENJA

Kriteriji za ocjenu kvalitete nadopunjeni su objašnjenjima u srednjem stupcu koja imaju za cilj prvenstveno pomoći visokim učilištima u sastavljanju samoanalize za doktorski program u reakreditaciji. Samoanalizom za svaki doktorski program zasebno VU predstavlja različite aspekte osiguravanja kvalitete te ima slobodu izbora sadržaja. Nadalje, objašnjenja su i vodilja stručnim povjerenstvima prilikom pisanja završnog izvješća pa je preporučljivo u samoanalizi se osvrnuti na svaki kriterij za ocjenjivanje kako bi stručno povjerenstvo imalo dovoljno informacija za donošenje mišljenja. Samoanaliza može imati do 50 stranica.

1. NASTAVNIČKI, MENTORSKI I ISTRAŽIVAČKI KAPACITETI I INFRASTRUKTURA	Objašnjenja kriterija za ocjenjivanje i upute visokim učilištima za samoanalizu	Visoka razina kvalitete/ poboljšanja potrebna
1.1. Visoko je učilište prepoznatljiva institucija po istraživačkim/umjetničkim postignućima u znanstvenoj/umjetničkoj disciplini iz koje izvodi doktorski studij.	<p>VU u samoanalizi prikazuje znanstvenu reputaciju studija (voditelja, mentora i nastavnika/znanstvenika, ali i svojih završenih doktoranada) na lokalnoj i međunarodnoj razini.</p> <p>Primjerice, VU daje osvrt na utjecaj znanstvenih radova nastavnika i mentora na studiju u posljednjih pet godina (radove prikazuje u tablicama u prilogu i poveznicama), na kvalitetu i kvantitetu znanstvenih radova prema relevantnim kriterijima za određeno područje i polje doktorskoga studija, predstavlja uspjeh u uspostavi domaćih i međunarodnih istraživačkih suradnji, projekata i znanstvenih programa, sudjelovanja u znanstvenim centrima izvrsnosti, odnosno u organizaciji domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova, kao i na druge znanstvene uspjehe u svome području rada (prijenos znanja, transfer tehnologija, specifična izdanja u određenim poljima i dr.).</p>	
1.2. Broj i opterećenost nastavnika angažiranih na doktorskom studiju osiguravaju kvalitetno doktorsko obrazovanje.	Visokom razinom kvalitete smatrat će se programi na kojima barem 50 % doktorskog studija izvodi vlastiti kadar, pri čemu se vodi računa da je ukupno nastavno opterećenje nastavnika prikladno.	
1.3. Nastavnici su visokokvalificirani znanstvenici za predmete koje drže i kojima su posvećeni i time omogućavaju kvalitetan doktorski studij.	Visokom razinom kvalitete smatrat će se programi na kojima su angažirani nastavnici sa što većim brojem znanstvenih radova relevantnim za područje i polje studija.	
1.4. Broj i kvalifikacije mentora osiguravaju kvalitetnu izradu doktorskoga rada.	Visokom razinom kvalitete smatrat će se doktorski studiji na kojima postoji dovoljan broj kvalitetnih mentora (omjer broja mentora i doktoranada manji od 1:3) sa što kvalitetnijim i brojnijim publikacijama relevantnim za područje i polje studija. Od mentora se očekuje i aktivno vođenje i/ili sudjelovanje na međunarodnim odnosno nacionalnim znanstveno-istraživačkim projektima. Uspješnost mentora procjenjuje se i temeljem uspješnosti doktoranada (i njihovih znanstvenih radova proizašlih iz doktorskog istraživanja) te stopom završnosti doktoranada određenog mentora.	
1.5. Visoko je učilište razvilo metode provjere kvalificiranosti nastavnika i mentora.	Visokom razinom kvalitete smatrat će se doktorski studiji na kojima su formalno uspostavljeni i razvijeni mehanizmi provjere i praćenja kvalifikacija mentora i nastavnika utemeljeni na znanstvenoj izvrsnosti.	

1.6. Visoko učilište raspolaže kvalitetnim istraživačkim resursima u skladu sa zahtjevima znanstvene/umjetničke discipline iz koje se izvodi doktorski program.	Visokom razinom kvalitete smatrat će se doktorski studiji koji polaznicima osiguravaju rad u suvremenom i visoko kvalitetnom znanstvenom okruženju (ovisno o području, primjerice, sa suvremenom opremom i laboratorijima, odnosno s kvalitetnim resursima knjižnice i pristupom bazama i dr.).	
2. INTERNI SUSTAV OSIGURAVANJA KVALITETE STUDIJA	Objašnjenja kriterija za ocjenjivanje i upute visokim učilištima za samoanalizu	Visoka razina kvalitete/poboljšanja potrebna
2.1. Visoko je učilište odredilo i prihvatilo djelotvorne postupke kojima se predlaže, odobrava i realizira doktorsko obrazovanje. Ti postupci uključuju obrazloženje znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih i gospodarskih potreba.	VU u samoanalizi predstavlja opravdanost pokretanja studija (objašnjava razloge pokretanja studija, odnosno znanstvene/umjetničke, kulturne, društvene, gospodarske i druge potrebe). Visokom razinom kvalitete smatrat će se visoka učilišta koja imaju utvrđena pravila o pokretanju i odobravanju doktorskih programa. Doktorski je studij pokrenut i odobren u skladu s tim pravilima. Postoji elaborat koji obrazlaže opravdanost pokretanja dokorskog studija, a on uključuje kvalitetnu analizu društvenih, akademskih, gospodarskih ili drugih potreba zajednice.	
2.2. Pokretanje je dokorskoga studija usklađeno sa znanstvenom misijom i vizijom visokog učilišta, odnosno strateškim programom znanstvenoga/umjetničkoga istraživanja visokog učilišta.	Visokom razinom kvalitete smatrat će se programi koji su usklađeni s kvalitetnim strateškim programom znanstvenih istraživanja i usklađeni s općom razvojnom strategijom visokog učilišta. Procjenjuje se znanstvena utemeljenost dokorskog obrazovanja kao i kvaliteta strateškog programa znanstvenih istraživanja. VU treba u strategiji pokazati svoje znanstvene potencijale i istraživački fokus (kratko predstaviti strateški program znanstvenog istraživanja u samoanalizi) te objasniti kako je s tim sukladan sadržaj programa, izbor doktoranda, mentora i dr.	
2.3. VU sustavno prati uspješnost programa periodičnim vrednovanjem dokorskoga studija i radi na poboljšanjima.	Visokom razinom kvalitete smatrat će se utvrđeni mehanizmi periodičnoga vrednovanja i unaprjeđenja kvalitete dokorskoga studija (pravilnik, uputa, postupak, uhodana praksa i sl.). Oni obuhvaćaju sljedeće: - periodičnu međunarodnu i/ili domaću recenziju programa; - kontinuirano praćenje i analizu znanstvene produkcije mentora i doktoranada; - povratne informacije doktoranada, doktora znanosti koji su završili taj studijski program i onih koji nisu završili, posebice o sustavu mentoriranja i podršci koju pruža institucija, odnosno o razlozima odustajanja; - povratne informacije od drugih dionika (poslodavaca); - dokaze o promjenama koje je visoko učilište provelo na temelju navedenih postupaka.	
2.4. VU sustavno prati uspješnost mentora, ima mehanizme vrednovanja mentora, promjene mentora i rješavanja mogućih problema između mentora i doktoranda.	Procjenjuje se kvaliteta postupaka mentoriranja pomoću dokumentacije koja osigurava kvalitetu mentoriranja predstavljene u samoanalizi te posjeta visokom učilištu. U samoanalizi VU predstavlja kvalitetu mentoriranja između ostalog i pomoću:	

	<ul style="list-style-type: none">- analize znanstvene uspješnosti doktoranada (tablice 2 ili dodatno popisa i analize publikacija);- povratnih informacija od tekućih i završenih doktoranada;- podataka o završenim doktoratima;- dokumenata, postupaka i prakse promjene mentora i rješavanja mogućih problema između mentora i doktoranda;- dokumenata, postupaka i prakse za nagrađivanje uspješnih mentora i dr. <p>Visokom razinom kvalitete smatrat će se slučaj kada postoje gore navedeni mehanizmi praćenja i unaprjeđenja kvalitete mentorskog postupka.</p>	
2.5. VU osigurava akademsku čestitost i slobodu znanstvenog istraživanja.	VU svojim postupcima osigurava akademsku čestitost (prevenciju plagijata i drugoga neetičnog ponašanja) te slobodu znanstvenog/umjetničkog istraživanja.	
2.6. Postupak izrade i obrane teme doktorskoga rada jasan je i objektivan te obuhvaća javno predstavljanje teme doktorskoga istraživanja.	<p>Visokom razinom kvalitete smatrat će se VU/program:</p> <ul style="list-style-type: none">- koji ima razrađene postupke izrade i obrane teme doktorskog rada (opisane pravilnikom ili drugim dokumentima);- na kojem se imenuje povjerenstvo u kojem je barem jedan član s druge institucije;- koji ima detaljan protokol provedbe obrane teme javno dostupan (priložiti upute za protokol);- koji ima izrađene obrasce za prijavu teme doktorskog rada javno dostupne (priložiti primjer obrasca) te jasne upute za izradu prezentacije (priložiti upute);- koji ima izrađene obrasce za ocjenu teme doktorskog rada javno dostupne (priložiti primjer obrasca). <p>* Uz samoanalizu treba priložiti pet prijava tema doktorskih radova u posljednjih pet godina.</p> <p>* Za pet priloženih prijava tema priložiti potpisane obrasce ocjena tema.</p>	
2.7. Ocjena doktorskoga rada rezultat je znanstvene procjene neovisnoga povjerenstva.	<p>Visokom razinom kvalitete smatrat će se VU/program:</p> <ul style="list-style-type: none">- koji ima razrađene postupke izrade, ocjene i obrane doktorskog rada (opisane pravilnikom ili drugim dokumentima);- na kojem se potiče sudjelovanje vanjskih ili međunarodnih članova povjerenstava (objasniti kako i navesti broj doktorskih radova u posljednjih pet godina u kojima su u ocjeni i obrani sudjelovali vanjski/međunarodni članovi);- na kojem se potiče da doktorand prije obrane objavi barem jedan rad recenziran od vanjskih međunarodno prepoznatih znanstvenika u području doktorata (objasniti kako i navesti broj takvih recenzija u posljednjih pet godina);- na kojem se daju različite mogućnosti izrade doktorskog rada (navesti vrstu i broj takvih doktorskih radova u posljednjih pet godina);- koji ima izrađene i objavljene upute za izradu doktorskog rada (priložiti primjer obrasca i uputa);- koji ima izrađene i objavljene obrasce za ocjenu doktorskog rada (priložiti primjer obrasca ocjene);- koji ima detaljno razrađen i objavljen protokol obrane doktorskog rada (priložiti protokol);- koji ima izrađen i objavljen obrazac zapisnika s obrane doktorskog rada (priložiti obrazac zapisnika).	

	<p>*Uz samoanalizu treba priložiti pet ocjena doktorskih radova u posljednjih pet godina.</p> <p>*Uz samoanalizu treba priložiti pet zapisnika s obrana doktorskih radova u posljednjih pet godina.</p>	
2.8. VU objavljuje sve potrebne informacije o studiju, uvjetima upisa, izvođenja kao i uvjetima napredovanja i završetka studija na lako dostupnim mjestima i medijima.		
2.9. Financijska sredstva prikupljena za potrebe dokorskog obrazovanja raspodjeljuju se jasno i na način koji osigurava održavanje i unaprjeđenje doktorske izobrazbe (osigurava izvođenje i potporu istraživanja doktoranda kako bi uspješno završili program).	<p>VU u samoanalizi pojašnjava na što troši sredstva od školarina, a povjerenstvo provjerava je li to u skladu s važećim pravnim aktima o načinu korištenja vlastitih i namjenskih prihoda, odnosno na način koji osigurava unaprjeđenje dokorskog programa.</p> <p>Visokom razinom kvalitete smatrat će se program koji ima uspostavljen sustav financiranja studija i istraživanja doktoranada u instituciji. VU pronalazi sredstva, prijavljuje se na natječaj za sufinanciranje dokorskih studija, uspostavlja suradnju te pronalazi drugu vrstu financiranja istraživanja (doktoranada) korisnih za rješavanje društvenih, znanstvenih odnosno gospodarskih izazova. VU osigurava sredstva za pokrivanje troškova istraživanja i diseminaciju rezultata znanstvenih istraživanja svojih doktoranada.</p>	
2.10. Školarina se utvrđuje na temelju jasnih kriterija (i stvarnih troškova studija).	VU putem obrazloženja troškova studija obrazlaže visinu školarine.	
3. POTPORA DOKTORANDIMA I NAPREDOVANJE TIJEKOM STUDIJA	Objašnjenja kriterija za ocjenjivanje i upute za samoanalizu	Visoka razina kvalitete/poboljšanja potrebna
3.1. VU određuje upisne kvote na temelju nastavničkih i mentorskih kapaciteta.	<p>VU/program osigurava visoku razinu kvalitete upisne politike, sustavno vodeći računa o:</p> <ul style="list-style-type: none">- kvantitativnom kapacitetu raspoloživih mentora i njihovu nastavnom opterećenju kao kapacitetu za primanje novih doktoranda;- kvalitativnom kapacitetu mentora u smislu kompetencija raspoloživih mentora i njihovoj sukladnosti s predloženim temama istraživanja kandidata;- opterećenosti mentora trenutačnim doktorandima koja ne bi trebala biti veća od 1:3 na cijelom programu;- opterećenosti nastavnika nastavnim obvezama koja bi trebala biti u skladu s važećom regulativom. <p>Uz to VU treba dokazati da ima jasno definirane obveze mentora i komentora, doktoranada i istraživačkih skupina.</p>	
3.2. VU određuje upisne kvote na temelju znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih, gospodarskih i drugih potreba.	VU treba obrazložiti potrebe društva i znanstvene zajednice za brojem upisanih, odnosno očekivano završenih doktoranda (uzimajući u obzir prosjek završenosti). Visokom razinom kvalitete smatrat će se VU/program koji je obrazložio utemeljenost upisnih kvota u odnosu na šire znanstvene/umjetničke, kulturne, društvene i gospodarske potrebe. VU to može obrazložiti na neki od navedenih načina:	

	<ul style="list-style-type: none">- brojem nezaposlenih završenih doktoranda/doktora znanosti;- brojem doktora znanosti zaposlenih na poslovima istraživanja i razvoja u poslovnom i javnom sektoru;- brojem inovativnih poduzeća koja su osnovali doktori znanosti (ako je primjenjivo);- brojem projekata transfera znanja, prototipa i drugih oblika intelektualnog vlasništva (ako je primjenjivo);- brojem zajedničkih istraživačkih projekata s gospodarstvom, visokim učilištima i javnim institutima kao podlozi za dio upisanih i dr.	
3.3. Visoko učilište određuje upisne kvote ovisno o dostupnom financiranju za doktorande, odnosno na temelju apsorpcijskih potencijala znanstveno-istraživačkih projekata ili drugih izvora financiranja.	Procjenjuje se kapacitet znanstvenih projekata i drugih izvora financiranja kao potpore istraživanju u odnosu na upisane doktorande te udio projektnih ili drugih sredstava u financiranju studija (osim za samofinancirane doktorande). Visokom razinom kvalitete smatrat će se programi čiji su upisani doktorandi (njihova doktorska istraživanja) u potpunosti financirani ili sufinancirani iz znanstvenih projekata, gospodarstva ili drugih javnih izvora (financiranje iz trećih izvora, primjerice od strane poslodavca, potkrijepljeno je ugovorima kojima se jamči i definira potpora doktorandu).	
3.4. VU vodi računa pri odabiru i broju upisanih kandidata o tome da svaki kandidat koji će biti upisan ima studijskog savjetnika (potencijalnog mentora). Od upisa se nadalje vodi računa za svakog kandidata o održivom planu istraživanja i uspješnom završetku doktorskog rada.		
3.5. VU osigurava regrutiranje zainteresiranih, nadarenih i visoko motiviranih doktoranada iz zemlje i inozemstva.	VU pokazuje na koji način osigurava da se najbolji kandidati informiraju o prijavi. Visokom razinom kvalitete smatrat će se programi koji upisuju najbolje studente preddiplomskih i diplomskih studija s istraživačkim sklonostima, natječaj se objavljuje i na međunarodnoj razini te za doktorande primaju odabrane najbolje kandidate.	
3.6. Postupak je izbora upisanih doktoranada javan i utemeljen na izboru najkvalitetnijih kandidata.	VU pokazuje na koji je način osiguran prijam najboljih kandidata, predstavlja mehanizme odabira najboljih kandidata (primjerice intervju kandidata, traže projektni prijedlog i individualni plan rada za tri godine i dr.). Visokom razinom kvalitete smatrat će se program koji javni natječaj za upis objavljuje u primjerenom roku, a kriteriji vrednovanja pristupnika obuhvaćaju uspjeh u prethodnom obrazovanju, pokazano zanimanje za znanstveno ili umjetničko istraživanje, objavljene radove, preporuke profesora i potencijalnog mentora te prijedlog doktorskog istraživanja. Razgovor s pristupnikom obvezatan je sastavni dio upisnog postupka.	
3.7. VU osigurava razvidnost postupka izbora kandidata u skladu s objavljenim kriterijima te razvidnost postupka prigovora.	VU osigurava jasnoću izbora i pravo prigovora. Natječajna je dokumentacija arhivirana, popis je odabranih pristupnika javan. Objavljen je rok za prigovor i vrijeme za odgovor na prigovor. Odbijeni kandidati imaju pravo na uvid u	

	argumentirane slabosti i snage svoje prijave te moguće preporuke za poboljšanje svojih istraživačkih planova.	
3.8. Postoji mogućnost priznavanja prethodnih postignuća doktoranada i kandidata za studij.	VU ima uspostavljen kvalitetan postupak (primjerice pravilnik) priznavanja prethodnih postignuća relevantnih za doktorski studij, primjerice priznavanja određenog broja ECTS-a na temelju prethodno ostvarenih programskih sadržaja na magistarskom ili (započetom ili dovršenom) doktorskom programu, objavljenih znanstvenih radova i sl., ali i prethodno ostvarenih znanja neformalnim i informalnim učenjem. VU provodi takav postupak sustavno na zahtjev doktoranada i na temelju jasnih kriterija/postupaka.	
3.9. Prava i obveze doktoranda regulirane su odgovarajućim aktima visokog učilišta te ugovorom o studiranju koji osigurava visoku razinu institucijske i mentorske potpore doktorandima.	<p>Visokom razinom kvalitete smatrat će se visoko učilište /program koji ima važeći pravilnik (ili drugu vrstu postupka osiguravanja kvalitete) o doktorskom studiju (treba priložiti pravilnik uz samoanalizu) koji osigurava visoku razinu institucijske kao i mentorske potpore doktorandima.</p> <p>Poseban dio pravilnika (ili druge vrste dokumenta osiguravanja kvalitete) detaljno opisuje prava i obveze doktoranda (u samoanalizi treba detaljnije objasniti ta poglavlja i načine potpore). Doktorandi su pri upisu studija upoznati sa svim pravima i obvezama (objasniti način na koji se postiže pravovremeno informiranje).</p> <p>VU ima ugovor o studiranju koji potpisuje svaki polaznik poslijediplomskoga sveučilišnog studija (priložiti primjerak obrasca ugovora, odnosno potpisanih ugovora s doktorandima u posljednjih pet godina).</p>	
3.10. Osigurana je institucijska podrška za uspješnu prohodnost doktoranda kroz doktorski studij.	<p>Visokom razinom kvalitete smatrat će se VU/program koji doktorandima nudi obuhvatnu institucijsku podršku u istraživanju i sveukupnom razvoju njihovih karijera, koji ima detaljno razrađene oblike institucijske podrške i načine kako se ona provodi. VU treba detaljnije objasniti članke pravilnika koji se odnose na tu tematiku te na primjeru proteklih pet godina dokazati kako su primijenjene i unaprijeđene mjere institucijske podrške. Primjerice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - navesti broj znanstvenih radova koje su u posljednjih pet godina napisali doktorandi, pri čemu su imali potporu institucije u skladu s pravilnikom; - navesti broj međunarodnih konferencija i broj polaznika koji su na njima predstavljali radove uz potporu institucije; - navesti broj doktoranada čija su istraživanja izravno financirana iz sredstava institucije te naznačiti o kojoj se vrsti sredstava radi (fond za institucijsku podršku, istraživački projekti na razini cijele institucije/pojednog zavoda, projekti s gospodarstvom i sl.). 	
4. PROGRAM I ISHODI DOKTORSKOG STUDIJA	Objašnjenja kriterija za ocjenjivanje i upute VU za samoanalizu	Visoka razina kvalitete/poboljšanja potrebna
4.1. Sadržaj i kvaliteta programa doktorskoga studija u skladu su s međunarodno prihvaćenim standardima.	Procjenjuje se kvaliteta prema dostavljenom programu. Visokom razinom kvalitete programa smatrat će se programska orijentiranost na istraživanje te fokus na samostalan rad doktoranda (program osigurava barem tri godine samostalnoga istraživačkog iskustva u skladu s HKO-	

	<p>om). Nastavni se dio izvodi prema potrebama istraživanja doktoranda (fleksibilni sadržaji) te omogućava stjecanje generičkih (prenosivih) vještina i međunarodno iskustvo.</p> <p>VU treba objasniti načine i postupke zadovoljavanja standarda doktorskog obrazovanja u svojoj disciplini na međunarodnoj razini, usporedbom s inozemnim visokim učilištima i to prema sljedećim odrednicama:</p> <ul style="list-style-type: none">- usporedivost studijskog programa/sadržaja s programima na inozemnim sveučilištima, odnosno usporedivost ciljeva studija, uvjeta za upis, postupka odabira kandidata, trajanja studija, smjerova, opsega i omjera nastave i istraživačkog rada, omjera obvezatnih i izbornih predmeta;- usporedivost postupka mentorstva;- usporedivost oblika doktorskoga rada i ocjenjivačkog povjerenstva;- usporedivost s inozemnim visokim učilištima u pogledu usklađenosti programa sa standardima strukovnih domaćih i međunarodnih tijela. <p>Gdje je to primjenjivo, visokom razinom kvalitete smatrat će se programi koji omogućavaju interdisciplinarnost, odnosno mogućnost kreiranja i provođenja interdisciplinarnih istraživanja. Treba priložiti primjer nacrtu interdisciplinarnoga istraživačkog rada, navesti popis komentora i nastavnika iz drugih znanstvenih polja i disciplina i sl.</p>	
<p>4.2. Ishodi učenja navedeni na razini studijskoga programa i njegovih segmenata u skladu su s razinom 8.2. HKO-a. Oni jasno opisuju kompetencije koje će doktorandi razviti tijekom doktorskoga studija i etičke zahtjeve znanstveno-istraživačkog/umjetničkoga rada.</p>	<p>Procjenjuje se kvaliteta i razina napisanih/osmišljenih ishoda učenja, posebice unutar nastavnoga dijela programa, primjerice vode li ishodi učenja kolegija razini 8.2. HKO-a ili su pak prikladniji 7. ili nižoj razini. Program visoke kvalitete trebao bi sadržavati kvalitetne opise (ciljevi predmeta, očekivani ishodi, sadržaji, oblici nastave ili drugi oblici postizanja ishoda učenja poput samostalnog rada, istraživanja) kojima se osigurava i prati postizanje očekivanih ishoda učenja te prate obveze doktoranada (postupci ocjenjivanja i vrednovanja doktoranada), uspješnost nastavnika i mentora te praćenje kvalitete općenito.</p> <p>Program u svoje sadržaje, osim znanstvenih kompetencija, uključuje i stjecanje kompetencije etičnosti u znanstveno-istraživačkom/umjetničkom radu.</p> <p>VU treba dokazati da zadovoljava 8.2.razinu HKO-a ishodima učenja svoga programa kvalitetnim opisom ishoda učenja programa. Pritom se procjenjuje:</p> <ul style="list-style-type: none">- stjecanje specifičnih znanstvenih vještina (iz razgovora s doktorandima, iz obranjenih disertacija i iz programa studija vidljiva je visoka razina kvalitete usvojenih specifičnih znanstvenih vještina, poput vještine prikupljanja informacija i literature, kritičkog čitanja i otkrivanja pristranosti, vještine intervjuiranja, konstrukcije mjernih instrumenata i dr.);- stjecanje vještina planiranja i vođenja projekata (izrada nacrtu znanstvenih istraživanja, organizacija provođenja istraživanja, pravovremeno otkrivanje potencijalnih problema, utvrđivanje potrebnih sredstava, vođenje istraživačkoga tima);- poznavanje metodologije istraživanja, odnosno vještine zaključivanja (poznavanje rada na računalu i primjerenih	

	<p>programa, poznavanje statističkih analiza, vještina statističkoga rasuđivanja, sposobnost izvođenja zaključaka na temelju kvantitativnih podataka);</p> <ul style="list-style-type: none">- vještine pisanja i izvještavanja (govorne vještine i vještine slušanja, sposobnost prikaza podataka i nalaza nestručnoj publici);- vještine poučavanja te praćenja i ocjenjivanja studenata;- vještine izražavanja osobnoga profesionalnoga i etičkoga autoriteta;- spremnost preuzimanja etičke i društvene odgovornosti za uspješnost provođenja istraživanja, za društvenu korisnost rezultata istraživanja te za moguće društvene posljedice, spremnost za suočavanjem s novim izazovima društva i gospodarstva.	
4.3. Ishodi su učenja doktorskoga studija logički i jasno povezani s ishodima učenja pojedinih nastavnih sadržaja, mentorskog i istraživačkog rada.	<p>Uvidom u samoanalizu i razgovorom s doktorandima (i alumnijima) procjenjuje se jesu li ishodi učenja čitavog studija osmišljeni tako da su:</p> <ul style="list-style-type: none">- logički i jasno povezani/proizlaze iz ishoda učenja pojedinih nastavnih sadržaja, mentorskog i istraživačkog rada (visoka razina kvalitete) ili su- djelomično odnosno nedovoljno povezani s ishodima učenja pojedinih nastavnih sadržaja, mentorskog i istraživačkog rada.	
4.4. Programom doktorskog studija postižu se ishodi učenja i kompetencije u skladu s 8.2. razinom HKO-a.	<p>Procjenjuje se kvaliteta i razina postignutih ishoda učenja, (razine 8.2. HKO-a). Povjerenstvo će vrednovati program, postupke osiguravanja kvalitete i uzorak disertacija te provjeriti omogućava li program stjecanje ishoda učenja razine 8.2. u obranjenim disertacijama (disertacije su na visokoj razini kvalitete čime se dokazuje postizanje ishoda učenja programa).</p> <p>Pritom treba priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none">- primjere disertacija;- primjere objavljenih znanstvenih radova doktoranada (posebno primjere iznimno utjecajnih radova proizišlih iz doktorskog istraživanja);- primjere seminarskih radova, prezentacija na konferencijama i sl.	
4.5. Obrazovne metode (i raspodjela ECTS-a, ako je definirana) na različitim aktivnostima doktoranda prikladne su razini 8.2. HKO-a i osiguravaju postizanje jasno definiranih očekivanih ishoda učenja.	<p>Procjenjuje se kvaliteta nastavnih metoda, poput primjenjuje li se uobičajena <i>ex-cathedra</i> nastava na doktorskome studiju ili se pak radije primjenjuju oblici prikladniji razvijanju individualnih znanstvenih vještina, poput doktorskih kolokvija, istraživačkih, eksperimentalnih i laboratorijskih metoda podučavanja, metodoloških radionica i dr., što će se smatrati višom razinom kvalitete.</p> <p>Uvidom u strukturu programa i opise pojedinih predmeta procjenjivat će se jesu li korištene metode (<i>ex-cathedra</i> nastava, individualni rad s mentorom, diskusijske grupe, radionice i sl.) u funkciji ostvarivanja očekivanih ishoda.</p>	
4.6. Program omogućava stjecanje generičkih (prenosivih) vještina.	<p>Visokom razinom kvalitete smatrat će se programi koji omogućuju stjecanje generičkih (prenosivih) vještina u svom programu, primjerice na radionicama ili drugu vrstu podrške u razvijanju poslovnih i upravljačkih vještina, vještina predstavljanja, pisanja i upravljanja projektima, traženja financiranja i dr.</p>	

	<p>VU može nuditi usvajanje tih vještina i izvan studija (primjerice na doktorskim školama ili programima sveučilišta ili drugih ustanova koje nude različite radionice). VU treba dokazati i da su doktorandi informirani o organizaciji i mogućnostima sudjelovanja na takvim oblicima edukacije te pokazati kako se usvajanje takvih vještina vrednuje u okviru dokorskog studija (navesti broj ECTS bodova, ako postoji).</p>	
<p>4.7. Nastavni su sadržaji u funkciji trenutačnoga i budućega istraživačkog rada i osposobljavanja doktoranda (individualni plan slušanja nastave, generičke vještine i dr.).</p>	<p>Program koji se izvodi u obliku nastave fleksibilan je i prilagođen individualnim akademskim potrebama i istraživačkim planovima doktoranda.</p> <p>VU dokazuje konkretnim primjerima, odnosno strukturom dokorskog studija da je nastava individualizirana i prilagođena istraživačkim planovima doktoranada.</p> <p>*Priložiti individualne godišnje planove rada doktoranda.</p>	
<p>4.8. Program osigurava kvalitetu međunarodnom povezanošću i mobilnošću nastavnika i doktoranda.</p>	<p>Visokom razinom kvalitete smatrat će se program koji unaprjeđuje svoju kvalitetu internacionalizacijom i mobilnosti i to na temelju sljedećih aspekata:</p> <ul style="list-style-type: none">- internacionalizacija dokorskog studija postiže se osiguravanjem mogućnosti i praksom mobilnosti znanstvenog kadra;- sustavno nudi informacije o mogućnostima, potiče i ostvaruje mobilnost doktoranda;- osigurava načine za privlačenje i privlači međunarodne akademske stručnjake i izvrsne strane doktorande na svoj program (dio ili cijeli);- institucija je upoznata s Europskom poveljom i Kodeksom za istraživače i provodi načela te povelje. <p>Dokazi za ovaj kriterij mogu biti i:</p> <ul style="list-style-type: none">- priloženi ugovori o međunarodnoj suradnji u izvođenju dijela programa;- popis mentora i nastavnika sa stranih sveučilišta koji sudjeluju u doktorskom programu;- priložene međunarodne recenzije programa, ako postoje;- dokazi o mogućnostima međunarodnog usavršavanja doktoranada (dio programa provode na drugoj inozemnoj instituciji) te dokazi da propisi studija takvu mobilnost omogućuju i potiču;- dokazi poticanja doktoranada na sudjelovanje na međunarodnim konferencijama (kompenzacija u ECTS bodovima, sustavno informiranje o važnim konferencijama, novac za putovanje i dr.);- mogućnost pisanja disertacije na stranom jeziku;- mogućnost zamjene disertacije objavom radova u određenim međunarodno cijenjenim publikacijama;- popis kolaborativnih istraživanja znanstvenika s inozemnim sveučilištima i korist za doktorande.	

V. TABLICE I METODOLOGIJA VREDNOVANJA**Tablice za dostavu podataka**

Osim samoanalize koju VU sastavlja za svaki doktorski program samostalno prema kriterijima i objašnjenjima, kao dodatak samoanalizi treba popuniti i tablice u nastavku za razdoblje od posljednjih pet godina te ažurirati podatke u informacijskom sustavu MOZVAG, odnosno podatke za svoje znanstvenike u sustavu CROSBİ.

Tablica 1: Nastavnici

Nastavnik (ime i prezime/institucija*) i poveznica na CROSBİ**	Znanstveno (ili znanstveno-nastavno) zvanje i područje/polje izbora	A	B	C	Predmet (i vrsta nastave) na doktorskom studiju te ukupan angažman nastavnika	Opterećenje u NS***
Nastavnik 1					Predmet 1 (seminar)	20
					Predmet 2 (predavanja)	40
					(...)	(...)
					Opterećenje na 1. i 2. razini	320
					Opterećenje na drugim VU	60
					Ukupno opterećenje	440

* Navesti samo ako dolazi izvan visokog učilišta.

** Ili drugu poveznicu koja prikazuje točne podatke o radovima i drugim rezultatima znanstvenoga rada.

***Opterećenje izraženo u norma satima za sve tri razine visokog obrazovanja kao i opterećenje na drugim visokim učilištima.

A = broj znanstvenih radova (knjiga, članka i dr.) relevantnih za to područje/polje, prema Pravilniku o izborima u znanstvena zvanja, u posljednjih pet godina (CROSBİ ažurirati za potpuni pregled radova).

B = broj citata tih radova, ako je primjenjivo, i navesti prema kojem izvoru (primjerice WoS, Scopus, Google Scholar).

C = *h*-indeks (ako je primjenjivo, i navesti prema kojem izvoru).

Tablica 2: Mentori i doktorandi

Mentor (ime i prezime/institucija*) i poveznica na CROSBİ **	Znanstveno (ili znanstveno-nastavno) zvanje i područje/polje izbora	Opterećenje u NS***	A	B	C	D	E	Doktorand (inicijali) i naslov teme	F	G	Broj kandidata koji su doktorirali u predviđenom roku/broj onih koji nisu doktorirali, a trebali su (u posljednjih pet godina)
Mentor 1								Doktorand 1/tema			
								Doktorand 2/tema			
								Doktorand 3/tema			
								(...)			

*Ako dolazi izvan VU-a.

**Ili drugu poveznicu koja prikazuje točne podatke o radovima i drugim rezultatima znanstvenoga rada.

***Ukupno trenutačno opterećenje izraženo u norma satima za sve tri razine visokog obrazovanja (+opterećenje na drugim VU u zagradi navesti).

A = broj znanstvenih radova (knjiga, članak ili dr.) relevantnih za to područje/polje prema Pravilniku o izborima u znanstvena zvanja u posljednjih pet godina (CROSBİ ažurirati za potpuni pregled radova).

B = broj citata tih radova, ako je primjenjivo, i navesti prema kojem izvoru (primjerice WoS, Scopus, Google Scholar).

C = *h*-indeks (ako je primjenjivo, i navesti prema kojem izvoru).

D = broj vođenja i/ili sudjelovanja na međunarodnim znanstvenim projektima u zadnjih pet godina.

E = broj vođenja i/ili sudjelovanja na nacionalnim znanstvenim projektima u zadnjih pet godina.

F = broj radova proizašlih iz doktorskog istraživanja.

G = broj citata tih radova, ako je primjenjivo, i navesti prema kojem izvoru (primjerice WoS, Scopus, Google Scholar).

Metodologija uzoraka sinopsisa i disertacija

Uz svaku samoanalizu i popunjene tablice koje se predaju na hrvatskom i engleskom jeziku, VU priprema:

1. uzorak (ne više od 10, ne manje od pet po godini upisanih) sinopsisa, disertacija i individualnih planova rada doktoranada abecednim redom, u posljednjih pet godina, na hrvatskom i engleskom jeziku (odnosno engleski sažetak sinopsisa/prijava teme i engleski sažetak disertacija);
2. strateški program znanstvenih istraživanja na hrvatskom i engleskom (ako ne postoji, onda prevesti sažetak);
3. druge pravilnike/dokumente internog osiguravanja kvalitete (kao i druge dokaze koje smatra korisnim u vrednovanju).

Izvedba vrednovanja pomoću grozdova disciplina

Plan vrednovanja (reakreditacije) doktorskih studijskih programa AZVO će donijeti prema znanstvenim područjima, poljima, odnosno užim specijalizacijama – grozdovima disciplina (*klasterima*). Time bi se reakreditacija studijskih programa povezala s područjem i užom specijalizacijom znanosti iz koje se crpe resursi za održavanje studijskog programa uz što veću usporedivost među programima. U tom smislu, jedno povjerenstvo vrednovat će što više ili sve programe jednog grozda na način da će dio povjerenstva (najmanje dva člana i studentski predstavnik) posjetiti svako od visokih učilišta u grozdu. Pri tom će se voditi računa da sva visoka učilišta jednoga grozda imaju isti tretman. Nakon posjeta svi članovi povjerenstva sudjeluju na završnom sastanku na kojem donose ocjene kvalitete uzimajući u obzir usporedivost i ujednačenost u ocjenjivanju kvalitete.

Prilikom imenovanja članova stručnih povjerenstava, AZVO će se prvenstveno voditi ciljem da članovi stručnih povjerenstava budu vrhunski, međunarodno prepoznati znanstvenici u svom području rada no i da imaju iskustvo u vrednovanju i osiguravanju kvalitete na doktorskoj razini obrazovanja. Stručno se povjerenstvo sastoji od najmanje pet članova (od kojih je najmanje jedan inozemni znanstvenik, a jedan studentski predstavnik/-ica). Poželjno je da povjerenstvo ima članove s iskustvom u vrednovanju znanstvenih publikacija (i drugih rezultata) u tom području znanosti, u internom osiguravanju kvalitete doktorskih studija, odnosno u vođenju studija na doktorskoj razini.

Edukacija (upoznavanje sa zakonskim i drugim okvirima djelovanja znanosti i sveučilišta u Republici Hrvatskoj) članova stručnih povjerenstava trajala bi duže nego u dosadašnjim vrednovanjima AZVO-a, odnosno dva do tri mjeseca, elektronički (na daljinu) i u prostorijama AZVO-a kako bi se poboljšala informiranost inozemnih, ali i domaćih članova o osobitostima hrvatskoga znanstvenog i visokoobrazovnog sustava.

Dio relevantne dokumentacije i analize podataka za vrednovanje doktorskih studijskih programa za stručno povjerenstvo pripremio bi AZVO iz dostupnih baza podataka (upisnici, MOZVAG, prijašnja vrednovanja i dr.) kao potporu za donošenje informirane i kvalitetne procjene.